

nogen Tilfredsstillelse, at jeg hørte det, og jeg vil sige, at hvis det ærede Medlem ikke var den politiske Figur; han er, jeg maa maaske sige den politiske Landsknægt, han er, vilde jeg opfordre ham til at udbrede den samme Anskuelse indenfor sine Meningsfæller

Formanden: Det ærede Medlem bruger Udtryk, som ikke kunne passere.

Bang: Men jeg indser jo saare vel, at naar det ærede Medlem en Gang har saadanne Anskuelser, maa det nærmest opfattes som et Symptom paa, at hans Meningsfæller have ganske den modsatte Opfattelse. Altsaa det samme, der gælder Ølskatten, gælder ogsaa Brændevinsskatten, og det samme lette Sind, hvormed den højtærede Finansminister fejede alle Vanskeligheder til Side paa det ene Felt, det samme frejdige Humør viste han ogsaa paa det andet. Naar man tager den stærke Nedgang i Alkoholforbruget i Betragtning, der i Forvejen forekommer som Følge af Afholdsbevægelsens Fremgang og den voksende hygiejniske Forstaaelse, er der her al mulig Grund til at antage, at Forbrugsnedgangen vil blive adskillig større end beregnet; og selv om virkelig det Merbeløb, som den højtærede Finansminister stiller i Udsigt, i første Omgang kommer ind — det er muligt, at Lykken kan være den højtærede Finansminister huld i et saadant Tilfælde —, er det dog ganske givet, at dette Beløb i Fremtiden vil være stadig vigende, stadig synkende, at der Aar efter Aar vil være en stadig fortsat Nedgang i Forbruget og derved ogsaa i det Udbytte, Skatten giver, saa at Regeringen med visse Aars Mellemrum vil være nødt til at opsoge nye Skatteobjekter, nye Indtægtskilder for at fylde det Danaidekar, som en Brændevinsskat jo dog utvivlsomt er.

Den højtærede Finansminister erklærede imidlertid, at dette ikke vilde gøre saa meget, man kunde jo godt indføre en høj Skat paa alkoholholdige Drikke, gøre en saadan Skat til et væsentligt Grundlag for Finanssholdningen og alligevel se med venlige Øjne paa, at Afholdsbevægelsen skrider frem, og at Forbruget af spirituøse Drikke aftager, thi hvad der derved tabes i Indtægt for Staten, vil jo saa, forsikrede den højtærede Finansminister, indvindes i Form af mindre Udgifter til Fængselsvæsenet, Straffeanstalter o. s. v. Jeg hørte ogsaa det ærede Medlem fra Bælum (J. H. Jensen) i Forgaars gentage det samme

Argument. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke ret kan forstaa, at den højtærede Finansminister virkelig kan overvinde sig til at tage en saadan Argumentation i sin Mund, da han dog maa vide, hvor intetsigende det er. At selv en meget følelig Nedgang i Alkoholforbruget, en Nedgang, der under den fremtidige Beskatning vil blive overordentlig følelig for Statskassen, ingenhunde i tilsvarende Grad paavirker Udgifterne til Fængselsvæsen, Sindssygevæsen o. s. v., har man dog tilstrækkelig tydelig Erfaring for. Fra Femaaret 1896—1900 til Femaaret 1906—10 sank Forbruget af skattepligtigt Øl fra 39 til 36 l pr. Individ og Forbruget af Spiritus fra 7,11 til 5,79 l, en meget betydelig Nedgang; men alligevel steg Statens Udgifter til Straffe- og Sindssygeanstalter fra 50 til 75 Øre pr. Individ. Jeg tvivler om, at den højtærede Finansminister kan sætte sin Finger paa et eneste Punkt i Statsregnskabet og sige: Her have vi en Udgiftsnedgang, som er en utvivlsom Følge af det synkende Alkoholforbrug, og som i væsentlig Grad ækvivalerer den Indtægtsnedgang, som er fulgt, og som navnlig i Fremtiden vil følge. Der maatte en ganske anderledes vidtgaaende, radikal Nedgang i Alkoholforbruget til, for at den kunde præge sig som en følelig Nedgang i Statens Udgifter. Hvis vi med den højtærede Finansminister vilde anstille det Tankeeksperiment, at Alkoholforbruget sank til Nul, og vi allesammen bleve Afholdsmænd, kan der jo ganske vist ikke herske nogen Tvivl om de sociale Følger af en saadan Udvikling og heller ikke om de moralske og de hygiejniske — og ingen kan nære højere Forventninger end jeg om det mægtige Plus i Retning af socialt Velvære, der vilde følge dermed —, men her er det jo ikke den sociale Side, men den rent fiskale Side af Spørgsmaalet, det drejer sig om, og om en saadan Udvikling i fiskal Henseende vil forslaa tilstrækkeligt, er i allerhøjeste Grad tvivlsomt. Men lad os sætte, at Virkningen kunde blive den, at vi jævnedes vore Straffeanstalter og Sindssygeanstalter med Jorden — det er vel nok de to Omraader, hvor Alkoholismens Udbredelse sætter sine stærkeste Spor, og længere end hertil tror jeg ikke, man tør gaa med sine Forventninger; paa det sidste Statsregnskab udgjorde Statens Udgifter paa disse to Poster ca. 2 Mill. Kr., og dette Beløb vilde altsaa kunne spares, men samtidig vilde saa Statskassen gaa Glip af en Øl- og Brændevinsskat, der i sin fremtidige Skikkelse skal indbringe mellem 14 og 15 Millioner,